

გილოცავთ დავიდს უბა-ახალ წელს!

სახალხო მწერალი – თბილისის 36-ე საჯარო სკოლაში

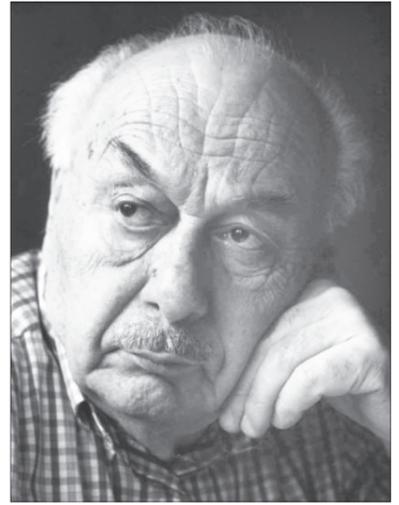
ყუღაზე ძუიბთასი გაკუთილი

მწერლის მისვლას სკოლაში და მის ცოცხალ სიტყვას მოსწავლეებთან ყოველთვის ჰქონდა, და დღეს – მით უფრო, უდიდესი სასწავლო-აღმზრდელობითი მნიშვნელობა აქვს. აკი ამბობს ტატო: „რაც ერთხელ ცხოვრებად სულს დააჩნდების, სამვილიშვილოდ გარდაცემისო“.

მწერალი ხომ ცხოვრების დიდი მასწავლებელია და, ამდენად, მისი საუბარი მოზარდებთან ყველაზე ძვირფასი გაკვეთილია. ბოლო დროს ასეთი ხიბლის გაკვეთილები უიშვიათესი ხილი გახდა. ამ ფონზე **ოქროს გამონათება** იყო საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარის, კლასიკოსი და სახალხო მწერლის, **რევაზ მიშველას**

რევაზ მიშველას ნოველა „არ შემოინდ“.

სცენარის ავტორი და რეჟისორია **სერგი ლომაძე** და **კახა ბაციკაძე**. წარმოდგენა გაჯერებული და გამდიდრებული იყო ქართული სიმღერებით, ცეკვებით. პოეტ **მაყვალა გონაშვილის** ლექსებს მხატვრულად კითხულობდნენ მე-2 და მე-6 კლასის მოსწავლეები. მიღწეული იყო მოსწავლეთა მასობრივი, არაჩვეულებრივი

გილოცავ!

გილოცავ! გილოცავ! ახალ წელს გილოცავ შენ, ვისაც სამშობლო გიყვარს, გელა ხაბი თინა ხაბი შოთა ხაბი ციხა ხაბი ეს სულებითა – ვინ ხარ. ახალი წელია...

თოვლიც გვესალმება... თოვლიც გვესალმება ციდან. – ტრემლები?! – ტრემლებზე – ბთღიშო!

– ღიმილი?! – ღიმილი რამდენიც გინდა. ბავშვებო! თქვენსავით მეც ვიყავ მისწავლე, მე დღესაც არ ვსწავლობ განა? ამიტომ ერთმანეთს, ამიტომ ერთმანეთს

გუსუტვით ხუთებზე სწავლა! გიყვარდეს სამშობლო, სიმატლვე გიყვარდეს გიყვარდეს, გიყვარდეს წიგნი. რაც უნდა ისუტვით, რაც უნდა ინატრით, – ესაა ყველაზე დიდი.

გილოცავ! გილოცავ! ახალ წელს გილოცავ შენ, ვისაც სამშობლო გიყვარს... ზაზა ხაბი ლაშა ხაბი

ვაჟა ხაბი ნინო ხაბი ეს სულებითა – ვინ ხარ!

ეს სულებითა – ვინ ხარ!

მზადან მავაჰაიანი

წართულობა და აქტივობა ამ ღონისძიებაში.

პროექტში ასევე მონაწილეობდნენ (თბილისის 36-ე საჯარო სკოლაში იმყოფებოდნენ) ქალაქ სამტრედიის მე-11 საჯარო სკოლის მოსწავლეები.

მათ ოსტატურად წარმოადგინეს **რევაზ მიშველას** ნოველა „**ყოჭლი მტრედი**“ (დირექტორი **ლ. საყალია** და მე-9 კლასის დამრგებელი **ლ. პირტახ-**

სტუმრობა თბილისის 36-ე საჯარო სკოლაში. დიდი მადლობა სკოლის დირექტორ **მაია კვინიკაძეს**, რომელმაც ამ ბრწყინვალე ლიტერატურულ ღონისძიებას (დირექტორი თავად მათემატიკის ჩინებული სპეციალისტია) ხელი შეუწყო და აქტიურად მხარში ამოუდგა.

პროექტის ხელმძღვანელი გახლდათ

ნიმე შაპურიშვილი

რედაქტორის მინაწერი: არამარტო მწერლები, არამედ სახელგანთქმული მეცნიერები, მსახიობები, მომღერლები, მხატვრები, სპორტსმენები უფრო მეტჯერ და სისტემატურად უნდა მოიწვიონ სკოლებმა.

ასე ხშირად რომ ვიმეორებთ „უნარებო“, პოპულარულ ადამიანებთან შეხვედრები არის მოსწავლე ახალგაზრდობაში მრავალმხრივი უნარ-ჩვევების, ნიჭიერების აღზრდა-ჩამოყალიბების ყველაზე ეფექტიანი საშუალება.

„ეჰ წუთით მაინც დაბრუნდებოდეს“

როგორ სხვობით, 29-ე ბაგა-ბაღალაში?

კატარებს სიბლავს ეს ზღაპრული სამყარო

– არაჩვეულებრივი ნეს-რიგი, სისუფთავე, კომფორტი და რაც მთავარია, მომავალ თაობაზე განსაკუთრებული ზრუნვა, მათი სანიმუშო მოქალაქეებად აღზრდა – ეს გახლავთ დღევანდელი თბილისის 29-ე საბავშვო ბაგა-ბაღისა, რომელიც ყოველთვის დისციპლინით გამოირჩევა და მაღალ შედეგებზეა ორიენტირებული. ბაღში შესვლისთანავე იგ-

ნადია ბაღში მოღვაწეობს და ვინ მოთვლის რამდენი თაობის აღზრდელია. არის 4 შვილის დედა და 13 შვილიშვილის ბებია, ამიტომაც კარგად ესმის ბავშვის ფსიქოლოგია და დიდი რუდუნებით და სიყვარულით ემსახურება პედაგოგის ამ საპატიო პროფესიას. საამაყოა ის ფაქტი, რომ ქალბატონი ლალი გახლავთ ცნობილი მოჭიდავის, მსოფლიო ჩემპიონის **რამაზ ნოზაძის** დედა.

ქალბატონმა ლალიმ თავდაპირველად აღზრდელად დაიწყო მუშაობა, იყო პროფკავშირის თავმჯდომარე და სანიმუშო მუშაკი, ამიტომაც აირჩიეს ბაღის ხელმძღვანელად. და უკვე, 31 წელიწადია ბაღის დირექტორია და ჩინებულად უძღვება მასზე დაკისრებულ მოვალეობას. ამ ხნის მანძილზე, გასახსენებელიც ბევრი აქვს და მოსაყოლიც... იყო ბედნიერი წუთებიც და მძიმე დღეებიც... მაგრამ იგი, მაინც მყარად იდგა, მუხლჩაუხრელად შრო-

თიანი ძალისხმევით, მაინც ვახერხებდით პატარების კარგად გამოკვებას. დღეს კი, სულ სხვა ვითარებაა... გვერდში გვიდგას საბავშვო ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტოს ხელმძღვანელი **თემურ თორდინავა**, რისთვისაც მას დიდ მადლობას ვუხდით. ბაღში ყველაფერი მოწესრიგებულია. ბაღი გადატვირთულია. ბავშვთა რაოდენობის მატება ალბათ, იმან გამოიწვია, რომ ქვეყანაში მოიმატა შობადობამ და ასევე, იმიტაც არის განპირობებული, რომ ბაღი უფასოა და კვებაც ძალიან კარგია, განსაკუთრებით, წელს, მერხი მრავალფეროვანია, დაცულია კალორიულობა, ცილების და ცხიმების რაოდენობა. ბავშვი იღებს 1500 კალორიას. კვება ოთხჯერადაა, არის რამდენიმე სახის საკვები: წვნიანი, სალათები, ხორციანი კერძები, გარნირი, დესერტი – იოგურტი, ხილი – ბანანი, ვაშლი, კომში და ა.შ. ვიღებთ მაღალი ხარისხის პროდუქტებს. დიდი ყურადღება გვაქვს **თემურ თორდინავას**გან, სწორედ მისი დახმარებით მოვანერგეთ ეზო და დავამონტაჟეთ 25 სხვადასხვა სახის სათამაშო, რაც პატარებს ძალიან ახარებს და მშობლებიც მადლობას გვიხდით. ბაღი აღჭურვილია ყველანაირი ინვენტარით, სათამაშოებით, სხვადასხვა ლიტერატურით. ბავშვებს აქვთ კარგი საძინებელი და თეთრეული. 4 ჯგუფი იძინებს. ბაღი ჩართულია **სასკოლო მზაობის პროგრამაში** და ყველანაირ პირობას მათ სათანადო აღზრდა-განათლება მიიღონ. ვცდილობთ, არ ჩამოვრჩეთ მოვლენებს, განვაახლოთ სასწავლო პროცესი და ახალ-ახალი ნივთები შევიძინოთ. ბაღი დაკომპლექტებულია პროფესიონალი, მაღალკვალიფიციური კადრებით. რომლებსაც ერთმანეთთან მეგობრული და თბილი დამოკიდებულება აქვთ. და რაც მთავარია, კეთილსინდისიერად ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას. გვყავს კარგი ფსიქოლოგი და ლოგოპედი, რომლებიც ამჟამად, სააგენტოს მიერ ორგანიზებულ ტრენინგებში მონაწილეობენ. დირექტორის მოადგილე – **გულნაზ შიუკაშვილი** ახალი კადრია, მაგრამ თავისი საქმის მცოდნე და სკოლამდელი აღზრდის სფეროში ღრმად ჩახედული. არის მეგობრული და კომუნიკაბელური. ასევე, არ შემოიღია არ აღვნიშნო ჩვენი მეთოდისტი **ნანა ლონიაშვილის** ღვაწლი. იგი 22 წელია ბაღში მუშაობს და კარგი სპეციალისტია. აქ სრულიად ახალგაზრდა მოვიდა და დედამისმა (რომელიც ადრე გარდაიცვალა), საკუთარი შვილივით ჩამაბარა და ყოველთვის ვმფარველობ მას... განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო ჩვენი ექთნის – **ზოია ჭანკვეტაძის** გულისხმიერება და სათუთი დამოკიდებულება პატარების მიმართ. ძალიან ენერგიულია და მუდამ ზრუნავს ალსაზრდელბის

ჯანმრთელობაზე, საბუთებიც მოწესრიგებული აქვს და ძალიან კომპეტენტურია. სამწუხაროდ, საბავშვო დაწესებულებებში ინფექციის გავრცელების შემთხვევებიც არის და ახლახან, მოხდა ცუდი ფაქტი, ჩუტყავილას დიაგნოზით გარდაიცვალა ჩვენი აღსაზრდელი **თინათინ მესხიძე** (სამი წლის და შვიდი თვის), რომელიც თავის უფროსი დისგან დაინფიცირდა (იგი სკოლის მოსწავლეა). ჩვენ, ჯერ კიდევ, შოკში ვართ და მწუხარებას გამოვთქვამთ ამ ფაქტის გამო. ბაღში ჩატარდა სადეზინფექციო სამუშაოები და სწავლაც განახლდა. საქებარი სიტყვა უნდა ვთქვათ საქმეთა მწარმოებლის – **მაკა ჩხაიძის** და სამეურნეო ნაწილის კოორდინატორის – **ნინო ჭანკვეტაძის** მისამართით, ისინი დიდი შემართებით აკეთებენ თავიანთ საქმეს. პატარებზე მზრუნველობით გამოირჩევიან ბაღის აღზრდელები, ისინი სულ ცხრამეტნი არიან და ყველა ერთმანეთზე უკეთესია. ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ პატარები სკოლაში მომზადებული გაუშვან. დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ჩვენს მზარეულებს, რომლებიც ძალიან გემრიელ კერძებს ამზადებენ და დაულალავად შრომობენ. ჩვენი ექთნის ინიციატივით, ყოველ სექტემბერში და მაისში ვწონით ბავშვებს და აღმოჩნდა, რომ ისინი აქ წონაში საგრძობლად იმატებენ, რაც ნიშნავს საკვების შედეგადა.

უკვე სამი წელიწადია, სააგენტოს მიერ გადმორიცხული თანხით ვინვეთ ფიფქას და თოვლის ბაბუას, რომლებიც პატარებს გემრიელ ნუგბარსაც ურიგებენ და მათ მშვენივრად ართობენ. ახლახან, ჩვენ მივიღეთ შეტყობინება სააგენტოდან, რომ 29 დეკემბრამდე, მოგვიტანენ საჩუქრებს პატარებისთვის საახალწლოდ.

სააგენტოს გვერდში დგომა მნიშვნელოვანია და კიდევ ერთხელ, მადლობა მათ ამისათვის. მინდა გულისტკივილით აღვნიშნო ერთი ფაქტი, რომელიც ჩემი შვილის **რამაზ ნოზაძის** გულისთვის მოხდა – ნაციონალების დროს... კონკრეტულად, რამაზის შელაპარაკება მოუვიდა გიგი უგულავასთან და ამის გამო, ამ უკანასკნელმა განიზრახა ჩემი სამსახურიდან გაშვება. შემომხება გამოგზავნეს და ვერაფერი ხელჩასაჭიდი დარღვევა ვერ იპოვეს, მაგრამ მაინც გამათავისუფლეს...

რძნობა მზრუნველი ხელმძღვანელის ხელი. ეზო მოპირკეთებული და დამშვენებულია ლამაზი ყვავილებით თუ სათამაშოებით. საბავშვო ოთახები და დერეფნები ისეა მორთულ-მოკაზმული თვალსაჩინოებით, თავი ზღაპრულ სამყაროში გეგონებათ. ინფრასტრუქტურაზე საუბრით თავს არ შეგანყენო, იგი აბსოლუტურად მოწესრიგებულია, დამონტაჟებულია ცენტრალური გათბობის სისტემა...ერთი სიტყვით, ბაღში ყველანაირი პირობა შექმნილი იმისთვის, რომ პატარებმა თავი ბედნიერად და კომფორტულად იგრძნონ.

მოხდა, ძალ-ღონეს არ იშურებდა, რათა მოპოვებული ავტორიტეტი შეენარჩუნებინა და ღირსეულად გაეგრძელებინა ბაღის ტრადიციები. **ლალი ნოზაძე:** ძალიან მიყვარს ჩემი საქმე და ვთვლი, რომ ბაღი ჩემი მეორე ოჯახია. მიყვარს თითოეული აღსაზრდელი და სულ ამას ვამბობ; როცა ისინი კარგად არიან, მეც ბედნიერი ვარ. ბავშვებისგანაც დიდ სიბოძს ვგრძნობ და ეს მასულდგმულებს... ჩემი მუშაობის მანძილზე არაერთ სიძნელეს წავანყდი, იყო გაჭირვების პერიოდი, მწირი დაფინანსება, რაც საკვებზეც არ გვეყოფნოდა... ბაღი თებობდა შეშის ლუმელით. ჩვენ გამოსავალს მაინც ვპოულობდით, ვაგროვებდით თანხას (შემონირულობის სახით) და ერ-

უქმნი მათ სათანადო აღზრდა-განათლება მიიღონ. ვცდილობთ, არ ჩამოვრჩეთ მოვლენებს, განვაახლოთ სასწავლო პროცესი და ახალ-ახალი ნივთები შევიძინოთ. ბაღი დაკომპლექტებულია პროფესიონალი, მაღალკვალიფიციური კადრებით. რომლებსაც ერთმანეთთან მეგობრული და თბილი დამოკიდებულება აქვთ. და რაც მთავარია, კეთილსინდისიერად ასრულებენ თავიანთ მოვალეობას. გვყავს კარგი ფსიქოლოგი და ლოგოპედი, რომლებიც ამჟამად, სააგენტოს მიერ ორგანიზებულ ტრენინგებში მონაწილეობენ. დირექტორის მოადგილე – **გულნაზ შიუკაშვილი** ახალი კადრია, მაგრამ თავისი საქმის მცოდნე და სკოლამდელი აღზრდის სფეროში ღრმად ჩახედული. არის მეგობრული და კომუნიკაბელური. ასევე, არ შემოიღია არ აღვნიშნო ჩვენი მეთოდისტი **ნანა ლონიაშვილის** ღვაწლი. იგი 22 წელია ბაღში მუშაობს და კარგი სპეციალისტია. აქ სრულიად ახალგაზრდა მოვიდა და დედამისმა (რომელიც ადრე გარდაიცვალა), საკუთარი შვილივით ჩამაბარა და ყოველთვის ვმფარველობ მას... განსაკუთრებით მინდა აღვნიშნო ჩვენი ექთნის – **ზოია ჭანკვეტაძის** გულისხმიერება და სათუთი დამოკიდებულება პატარების მიმართ. ძალიან ენერგიულია და მუდამ ზრუნავს ალსაზრდელბის

და **მაია ბასოშვილის** საქმიანობა, რომლებიც ყველანაირი ღონისძიების სულისჩამდგმელები არიან. ბაღში, ტრადიციულად იმართება ზეიმები. ახალი წესების თანახმად, ზეიმებზე მშობლები აღარ ესწრებიან. მართალია, ისინი ამ სიახლეს აპროტესტებენ, მაგრამ მათ გარეშე, ღონისძიებაზე პატარები, უფრო თავისუფლები და გახსნილები არიან.. ამჟამად კი, საახალწლო ზეიმისთვის ვემზადებით.

ეს ფაქტი გააპროტესტა მთელმა კოლექტივმა... შემდეგ, სასამართლოში სარჩელი შევიტანე, ამ პერიოდში ხელისუფლებაც შეიცვალა და მოსამართლე **თამაზ ურთმელიძის** განჩინებით, სამართალმა იზეიმა და ისევ დავბრუნდი ჩემს სამსახურში. ბავშვები ძალიან მიყვარს და ვთვლი, რომ ისინი ჩემთვის შვილებივით არიან. მათ

ჩვენი ბავშვობა და სილამაზი!

საქტემბერი არდადეგებიდან დაბრუნებული ცეროდენები გაოცდნენ: ასე ვინ შეუცვალა ჩვენს ბაგა-ბაღს იერ-სახეო, ვინ გახდა იგი უფრო მომხიბლავი და ზღაპრული. აი, სუფთა, გაკრივებული ეზო მწვანე სამოსით შებურვილი, მწვანე რკინის ლობით შემოკავებული, რომელიც ზამთარშიც გაზაფხულის იმიტაციას ქმნის. აი, ჩრდილქვეშ მათი საყვარელი სათამაშო მოედანი, გაჯერებული კარუსელით, სასრი-ალოთი, საქანელათი, აინონა-დაინონათი. სხვადასხვა ბევრი სარემონტო სამუშაო შესრულებულა. მალე გაიგეს: ეს ყველაფერი ქალაქის მერიის ძვირადღირებული სასექტემბრო საჩუქარი იყო. ამხელა ეზოს კეთილმოწყობა გიხუმრიათ? ამისთვის დიდძალი თანხა გაიღეს. ამ საქმეში ბაგა-ბაღების სააგენტოს უფროსის **თემურ თორდინავას** ინიციატივა-აქტიურობა განსაკუთრებულია. ბაგა-ბაღის ადმინისტრაცია, ყველა თანამშრომელი და მოზღბეებიც გახარებული არიან და მადლობას უხ-

ვი **ნინო კალანდაძე**. ნინოს ძალიან, ძალიან უყვარს ცეროდენები, თავდაცვითი შვილისა და შვილიშვილის აღზრდელია. დირექტორის თბილისის კლასიკური გიმნაზია ანუ პირველი საჯარო სკოლა ოქროს მედალზე აქვს დამთავრებული, ასევე დედაუნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი წითელ დიპლომზე. **ნინო კალანდაძე** თავდადებული მოღვაწეობისთვის **ღირსების ორდენის კავალერია**.

წელს ბაგა-ბაღში ბევრი სი-ახლეა, მაგრამ პრიორიტეტული მიმართულება მაინც ცეროდენების სკოლისთვის მომზადებაა. თამაშით სწავლების პრინციპს მეცადინეობების დროს დიდი ყურადღება ექცევა. აქ „სასკოლო მზაობის პროგრამის“ განხორციელებისკენ მთელი ძალისხმევაა მიმართული.

მართლაც, რომ შესაშური ენერჯით იღვწის სასწავლო პროგრამების კოორდინატორი (ადრე მეთოდისტი ერქვა) **თამარ გეფერიძე**. იგი აღზრდელბთან ერთად ატარებს ტრენინგებს და მოკლედ რომ ვთქვათ, სასწავლო-აღზრდელობითი პროცესის მეთოდურად წარმართვის ოსტატია.

მზაობის პროგრამით მეცადინეობა უფრო ხალისიანია. თამაშის ელემენტებით სწავლება უფრო ავითარებს ნორჩების შემეცნებით უნარ-ჩვევებს, – განმარტა **ნინო კალანდაძემ**, – დღის წესრიგში ისევ დადგა ფსიქოლოგისა და ლოგოპედის საქმიანობა, თუმცა, მე ყოველთვის მყავდა ორი სპეციალისტი. უნარინადად უძღვებიან საქმეს ჩვენი ფსიქოლოგი **ქეთევან მიქაძე** და ლოგოპედი **ნათია გოგოჭური**, ნამდვილი პროფესიო-

სალამი, 212-ე ბაგა-ბაღელებო!

ამაზე უკეთესს აბა, რას ინაბრებდით?

ბაგა-ბაღის და კერძოდ, პატარების კეთილდღეობაში. ჯანმრთელობის კოორდინატორი **იამზე შენგელია** ბევრს ზრუნავს ბავშვებზე. ასევე თბილი სიტყვებით უნდა ვახსენოთ ცეროდენებისთვის პოპულარული პიროვნებები: მზარეული **მარიეტა არდანიანი** და მისი **თანაშემწე მარიამ ნათობაძე**. მათგან დამზადებულ გემრიელ, ყუათიან, არომატულ კერძებს დიდი სიამოვნებით მიირთმევენ ცუგურუმელები, ნუ იტყვი და, შინ დედას გაკეთებულ საქმეებსაც ურჩევნიათ.

და ახლა ბაგა-ბაღის ცხოვრების გამხალისებელი, ცეროდენების სულის გამფაქიზებელი, მათში ხელოვნების სიყვარულის ჩამწერ-გავი უნდა შევქაოთ. იგი გახლავთ მუსიკის ჩინებული პედაგოგი **თამარ გუგუშვილი**. მისი დევანია, რომ პატარები ასე მღერიან, ზეიმ-კარნავალებს აწყობენ. ასეთი ზეიმი სულ მალე საახალწლოდ მოეწყობა.

გასულ სასწავლო წელს, სასკოლოდ კარგად მომზადებულ 80-მდე ბავშვთაგანგანს დაულოცეს გზა I კლასისკენ, მომავალ წელს კი ორ ჯგუფს გააცილებენ.

და მაინც ყველა წარმატების თავი და თავი არიან შრომის-მოყვარე აღზრდელბები და მათი

თანაშემწეები, მათ მხრებზე გადადის ნორჩების დაკვალიანების მთელი სიმძიმე. ამიტომ დირექტორი მალაღ შეფასებას აძლევს აღზრდელბების: **ლალი ფირო-**

ეს, დარეჯან გობეჯიშვილს, თონა თეთვაძეს, მაია ბარამიას და განსაკუთრებით აბელ ჯოჯუას, რომელიც დირექციის მარჯვენა ხელია.

შვილის, ლიანა დვალის, თეა გელაშვილის, ნანა აფციაურის, მარინე მელქაძის, მზია სესნიაშვილის, თანაშემწეების: ნინო დლოიძის, ნაზიკო ხალათაშვილის, თამარ გიორგაშვილის, ხათუნა ჯანანაშვილის, ცილა თეთვაძის, ნინო ბიძინაშვილის, ლია ჩაკვეტაძის შრომას. მადლობა დამლაგებლებს: ლუიზა გრძელიძე-

მთავარი მაინც ის არის, რომ ამ უბნის მოზღბეები ძალიან კმაყოფილი არიან ამ ბაგა-ბაღით, დირექტორ **ნინო კალანდაძით** და ყველა თანამშრომლით.

კარზე მომდგარ შობა-ახალ წელს გილოცავთ 212-ე ბაგა-ბაღელებო!

მაია მიშველაძე

დიან მერიას.

ძვირფას ბაგა-ბაღს დირექტორ-იც ღირსეული ჰყავს, გამოცდილი, შემოქმედი, ენთუზიასტი პედაგო-

ნალები არიან. ეს მალალი შეფასება დირექტორის მხრიდან.

ჩვენ გავიცანით ის მუშაკები, რომლებსაც დიდი წვლილი შეაქვთ

მე-2 ბმობიდან

ტრადიციულად, ყოველდღე მოვიკითხავ სოლომე და ყველას ვეალერსები. ბევრი მათგანი, უკვე ჩემი აღზრდილის შვილიშვილია. საკუთარი შვილები და შვილიშვილებიც აქ აღზარდენ და ამ ბაღის გარეშე სიცოცხლე ვერ წარმოიშობებოდა. ჩემს თანამშრომლებს ხშირად ვახსენებ მარკესის სიტყვებს: „**ადამიანს უნდა მოეფერო სანამ ცოცხალია და სანამ გვერდში გიდგას, თორემ, როცა მოკვდება, მერე სინანული ძალიან გვიანი იქნება**“. ყველას მოუწოდებ, გვიყვარდეს ერთმანეთი, მოვეფეროთ ერთმანეთს, თუ გვინდა, რომ ჩვენი ქვეყანა

ფეხზე დადგეს, გაძლიერდეს და პირობები შეეუქმნათ მომავალ თაობას, უკეთეს გარემოში ეცხოვროთ.

ლალი ნოზაძე დიდი ავტორიტეტით სარგებლობს არამარტო თავის თანამშრომლებში, არამედ მთელ სკოლამდელი აღზრდის სისტემაში, მას იცნობენ და აფასებენ. ქალბატონ ლალის ვუსურვებთ ჯანის სიმრთელეს, სულის სიმხნევებს, ხანგრძლივ მოღვაწეობას და კიდევ არაერთი თაობის აღზრდას. მასთან ერთად ბაგა-ბაღის ყველა ბინდარს ვულოცავთ შობა-ახალ წელს!

მაია ბოზოძე

ჩაპოინი-ჩაპო ქართლი, გოლისი

სამთერეთი გაკვეთილი

„დავითიანის“ სახელობის 140 მოსწავლეს კერძო სკოლა ბოლისის ცენტრიდან მოშორებით, ყოფილი საბავშვო ბაგა-ბაღის შენობაშია და არცთუ დაღმარებული ყოფილა. მაგრამ ამ საგანმანათლებლო ობიექტის პედაგოგთა და მოსწავლეთა ერთსულოვნება და შემართება, მიღწევები და წარმატებები, სურვილები და მიზნები, ზოგადად რეალურება დღევანდლობისა, ჩვენი ქვეყნის დედაქალაქში არ-

სებულ ყველაზე წარმატებულ სკოლასაც შეშურდება. ამ სკოლის დამფუძნებლები არიან **ზაზა უაშვილი** და **მარინა გორშკოვა**, პედაგოგი, ერთდროულად ხელოვანი და იურისტი, რომელიც თავის მეორე ოჯახად მიიჩნევს სკოლას.

დამფუძნებლებს გვერდში საიმედოდ უდგანან მოადგილეები: **მანანა ბიძინაშვილი** და **დარინა რეხვიაშვილი**, ხარისხის მართვის მენეჯერი **ლელია მალრაძე**, დისციპლინარული საბჭოს თავმჯდომარე **მაია კობახიძე** და სხვები, მშობლები: **ჯეირან თარჯვლიანი**, **ნათია გაბიძაშვილი**, **შორენა ვიბლიანი** და სხვები.

აქ დროს უმიზნოდ არ კარგავენ.

აქ ყველა სერიოზულ საგანმანათლებლო და სასწავლო-შემეცნებით ღონისძიებაში იღებენ მონაწილეობას მოსწავლეები.

აქ პატარა საკლასო ოთახებში და შენობის სარდაფში განთავსებულ დარბაზში დიდებიც და მონარდებიც შემოქმედებითად აზროვნებენ და ხალისობენ.

ამ პატარა სკოლაში ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემის მიღწევების მთელი სპექტრია და რა სამწუხაროა, რომ ასეთ ობიექტთა უმეტესობა გეოგრაფიული პერიფერიულობის გამო ზოგჯერ უურნალისტა ყურადღებას კარგავს.

დასანანია, რომ ასეთი სკოლების და ამ შემთხვევაში **„დავითიანის“** სკოლის შესახებ არ მზადდება სიუჟეტები თუნდაც ქვემო ქართლის ტელევიზიაში, სულაც-ჩვენს წამყვან მედია საშუალებებში.

სკოლა ამბობს, რომ არაერთი სასწავლო-საგანმანათლებლო პროექტი განახორციელეს არსებობის 10 წლის მანძილზე, რომ ძალიან ხშირად ტარდება საქველმოქმედო აქციები, რომ საქართველოში პირველად სწორედ ამ სკოლამ მიიღო მონაწილეობა საერთაშორისო-საგანმანათლებლო კონფერენციაში, რომელიც პოლონეთის ქალაქ პოზნანში გაიმართა და ამ ღონისძიებაში „დავითიანის“ სკოლის პედაგოგი სამოქალაქო განათლებაში, **მაგდა ფურცელაძე** იყო წარდგენილი საქართველოდან.

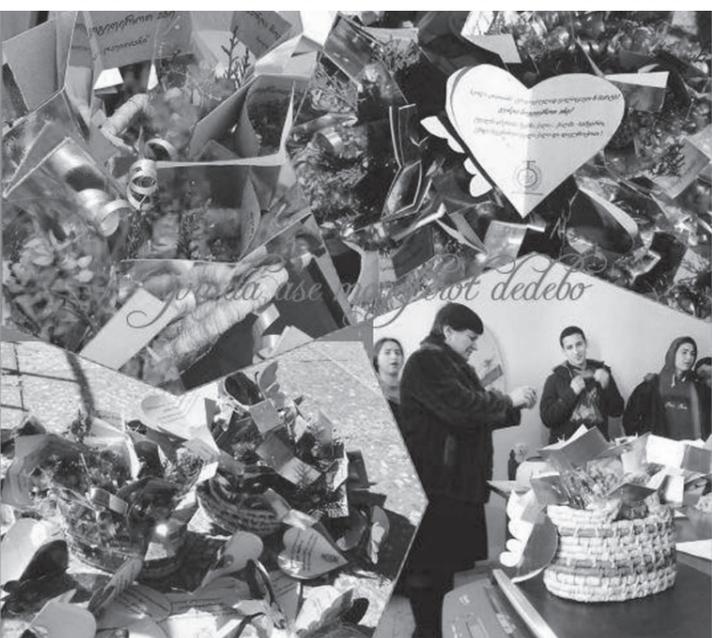
ამჯერად, სკოლაში სტუმრობის მიზეზი ასეთია: სამოქალაქო განათლების პედაგოგთა ფორ-

უმის მხარდაჭერით მე-9, მე-10 კლასებში ტარდება **სამოდელი გაკვეთილი სამოქალაქო განათლებაში**, რომელსაც ამ საგნის სწავლების კოორდინატორი ქვემო ქართლში, სამოქალაქო განათლების პედაგოგთა ფორუ-

მის გამგეობის წევრი, რუსთავის მე-15 საჯარო სკოლის სერთიფიცირებული პედაგოგი **ლია ლულუნიშვილი** უძღვება. იგი თავის კოლეგებთან, რეგიონის სხვადასხვა სკოლის პედაგოგებთან საუკეთესო ურთიერთობებით პროგრამის ფარგლებში უამრავ ღონისძიებას გეგმავს და აწყობს პედაგოგთა პროფესიული ღონის ასამაღლებლად, ზოგადად, ამ საგნის სწავლების გასაუმჯობესებლად, სიახლეთა დასანერგად.

არადა, გვსურს თუ არა გვსურს, უნდა ვთქვათ, რომ უკანასკნელ წლებში **„სამოქალაქო განათლების“** საგნის მიმართ გაზრდილ დაინტერესებას სწორედაც ის განაპირობებს, რომ სამოქალაქო საზოგადოება საქართველოში მალაქო სამოქალაქო ცნობიერებით და სამოქალაქო აქტივობის მოქალაქეთა სიმრავლით გამოირჩევა და, ბოლოსდაბოლოს, მართლა მივალწით იმას, რომ არა ლოზუნგებით, აფიშებითა და რეკლამებით ვინონებდეთ თავს შინ თუ გარეთ, არამედ, ქვე-

მარტივად მაღალმოქალაქებრივი შეგნებით, სახელმწიფოებრივი აზროვნებით და პიროვნული შესაძლებლობების ძიებით, რათა ღრმად ვაცნობიერებდეთ ადამიანის უფლებებს და მოვალეობებს საზოგადოებაში ქვეყნის პროგრესისათვის.

გაკვეთილი ახალგაზრდა პედაგოგმა **მაგდა ფურცელაძემ** ჩაატარა და გადაუჭარბებლად შეიძლე-

ბა ითქვას, რომ-ბრწყინვალედ.

გაკვეთილის თემა – **„დისკრიმინაცია და თანასწორობა“** – ადამიანის უფლებებში და მოვალეობებში გააზრებული, მასწავლებლის პარტნიორებმა – მოსწავლეებმა – **ნინო მარგინა, ნიკიტა სოტნიკოვამ, შმაგი ისაკაძემ, ლაშა გაბიძაშვილმა, არჩილ გაბლიანმა, ანი ჩაგელიშვილმა, ვეფხო გვარამიამ, კოტე ბრეგვაძემ, ბესო მუშუქიანიამ, დავით ბელთაძემ, ეკა უგრელიძემ და ლადო დერგუნსკიმ** უამრავი საინტერესო ქვეთემით გამაღეს სრულიად ბუნებრივად და იმპროვიზებულად.

მიზნის მისაღწევად გამოყენებული იყო ცარცი, დაფა, მონიტორი, პრეზენტაციები, სლიდები, ფილმები და სხვა. ეს ყველაფერი 45 წუთის განმავლობაში დროულად და მიზნობრივად გამოიყენებოდა იმის გასარკვევად, თუ რას ნიშნავს სტერეოტიპი და გენდერული თანასწორობა, რა არის დისკრიმინაცია და მშვიდობიანი თანაარსებობა, რა არის ტოლერანტობა და შეუწყნარებლობა, როგორია დღეს ჩვენი რეალური ცხოვრება და როგორ ვისურვებდით, რა არის ქალისა და მამაკაცის ბალანსური ურთიერთობები ოჯახში, რა არის ქვამარიტი დემოკრატია და რომელი ქვეყნებია ასეთი მსოფლიოში, და ბევრი სხვა რამ გამუქდა ერთი დასკვნის გასაკეთებლად – **„ყველა თანაბარია და ყველა განსხვავებული“**, უარი – დისკრიმინაციას, უარი – დასჯას, წამებას, ცემას, ჩაგვრას, შეურაცხყოფას, შეუწყნარებლობას.

– ასეთი დასკვნა გააკეთეს მასწავლებელთან ერთად ბავშვებმა.

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის პირველი მუხლის მოხმობა გაკვეთილზე რამდენჯერმე მოხდა სხვადასხვა კონტექსტში, მოსწავლეები და მასწავლებელი ინტერაქტიული

ურთიერთობების მაღალი კულტურის გამოვლენა, დამოუკიდებელი აზროვნება და ძიება, რასაც შესანიშნავად გაართვეს თავი მოსწავლეებმა. მასწავლებელიც და მოსწავლეებიც ჩვენგან მხოლოდ მაღალ შეფასებას იმსახურებენ.

რუსთავის კერძო სკოლა **„ნაკადულის“** პედაგოგმა **ვაჟა კანდელაკმა** აღნიშნა, ჩვენ ყველამ ამ გაკვეთილიდან ბევრი რამ შეიძლება გავიზიაროთ და დავნერგოთ პრაქტიკაში, ასეთი ურთიერთდასწრებები პედაგოგისთვისაც საჭიროა და მოსწავლეებისთვისაც. ღონისძიების ყველა მონაწილემ: **ლიანა ბურჭულაძემ, ნანა არაქელიანმა, სედა ალიხანიანმა, ვაჟა კანდელაკმა, თემურ**

ნიკლაურმა, ქეთევან მანთაშვილი, თამაზ ბერიაშვილი, იზა ნინიაშვილი, ქეთევან ბოლქვაძემ, მაია ცერცვაძემ, თამარ ასლანიშვილი, ლამზირა ოსეფაშვილი, ზინა ბერაძემ, მარინე კუნელაურმა, ლიანა მარტაშვილი, მარინე მჭედლოშვილი, ნანა პნკლიშვილი, რეგიონის სხვადასხვა სკოლების პედაგოგებმა, მადლობა გადაუხადეს ფორუმის გამგეობის წევრს **ლია ლულუნიშვილს** იმ აქტივობისათვის, რომელსაც ის, როგორც ქვემო ქართლის კოორდინატორი სამოქალაქო განათლების საგნის სწავლების, წლების განმავლობაში ეწევა.

ყველა მათგანმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მასწავლებლის ჩატარებული სამოდელო გაკვეთილი ტრენინგებზე მიღებული სიახლეების გამოყენებით, ყველა მოთხოვნას აკმაყოფილებდა და გათვლილი იყო მოსწავლეთა ცოდნასა და აქტიურობაზე.

...სკოლის შენობის სარდაფში, სადაც გაკვეთილი ჩატარდა, შემის ლუმელო სამოდო ლულუნებდა, გარეთ ციოდა და თოვდა, აქ კი, გაკვეთილის შემდეგ მე-9, მე-10 კლასელები დირექტორთან **მარინა გორშკოვასთან** ერთად სტუმრებს სიურპრიზს გვიმზადებდნენ. საგაკვეთილო თემა – **დისკრიმინაციასა და თანასწორობაზე** თეატრალიზებულ წარმოდგენაში, **„როცა დავამსხვრევთ სიჩუმეს“** – გაგრძელდა, რითაც კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს „დავითიანის“ სკოლის მოსწავლეებმა, რომ რა პატარაც არ უნდა იყოს სკოლა, სოფელი, თემი, რაგვარადაც არ უნდა იყოს იგი დაშორებული დედაქალაქს, რა გაჭირვებაშიც არ უნდა ცხოვრობდნენ ადამიანები დღეს, თურმე, თუ გული გულობს, თუ მასწავლებელი ენთუზიაზმით არის სავე, ყველაფერი შეიძლე-

ბა. სპექტაკლის სცენარი თვით დირექტორმა დაწერა (თანაც არაერთი სპექტაკლის სცენარი აქვს დაწერილი და დადგმული სასკოლო სცენაზე) მუსიკის და სიმღერების ავტორები მოსწავლეები იყვნენ, მათი როლური განსახიერებები კი იმდენად სცენური იყო, რომ აპლოდისმენტები არაერთხელ გაისმა.

მოკლე საგაზეთო პუბლიკაციაში შეუძლებელია ყველაფრის თხრობა. სამოქალაქო განათლების პედაგოგის **მაგდა ფურცელაძის** შესახებ კი უნდა აღვნიშნოთ: ეს ახალგაზრდა პედაგოგი ერთდროულად თბილისში დემიურელის სახელობის სკოლაშიც რომ მუშაობს, კვირაში ორჯერ თბილისიდან ბოლისამდე ხალისით დადის ნებისმიერ ამინდში გაკვეთილების ჩასატარებლად. მას აქ თავისი საყვარელი მოსწავლეები და კოლეგები ელოდებიან თბილ, სხვადასხვა ეროვნების მასწავლებლებით და მოსწავ-

ლებით სავე სკოლაში, სადაც ძალიან საყვარლად გიზგიზებს შემის ლუმელი, გარეთ კი, სკოლის ეზოს მიღმა, სამეზობლოში ასევე საყვარლად ხშიანობენ ცხოველები და ფრინველები, სადაც ადამიანები დილიდან საღამომდე ირჯებიან მინდვრებში, ბალენახებში, ფერმებში, სადაც ყველაფერს სოფლის საოცარი სურნელი ახლავს და რაც მთავარია: სადაც ადამიანები-დიდებიც და პატარებიც თანასწორობით, კონფლიქტებისა და დაძაბულობის გარეშე ცხოვრობენ თავიანთი ეროვნული განსხვავებულობისა და ინდივიდუალობის მიუხედავად... ჰოდა, ჩვენი მაგდა მასწავლებელიც, თბილისში დაბადებული და გაზრდილი, თავისი რომელიც ტუნებით, აქაურობას ვერ ელევა და წლების განმავლობაში ასწავლის „დავითიანის“ სკოლაში სამოქალაქო განათლებას. მასზე და მის პედაგოგიურ ბიოგრაფიაზე ცალკე საგაზეთო პუბლიკაციას გპირდებით.

მთავარი სათქმელი ბოლოსთვის მოვიტოვოთ: სხვადასხვა ეროვნების მასწავლებლები და ბავშვები, (სკოლაში ეროვნებით ფრანგი მასწავლებელი **ორტა დიშაღე პლუტო**, აფხაზეთიდან ლტოლვილი მასწავლებელიც მუშაობს), მთელი კოლექტივი-მაღალი შინაგანი კულტურით, თავმდაბლობით, სითბოთი და სიყვარულით, ერთმანეთის მიმართ გულწრფელი დამოკიდებულებით გამორჩეულნი არიან და იმ სამოქალაქო საზოგადოების სახეს წარმოადგენენ, ვისითაც თამამად შეუძლია იამაყოს ბოლისმა. ყველა მათგანმა კარგად იცის, რა უნდა აკეთოს მომავალში.

ლია მარტაშვილი,
კორესპონდენტი
ქვემო ქართლიდან

თბილისის 114-ე საჯარო სკოლა

მოსწავლეთა გარდასახვის პროცესის ფონზე

ქალაქ თბილისის 114-ე საჯარო სკოლა განთავსებულია დედაქალაქის უძველესი, ყოფილი სამრეწველო ინდუსტრიის - ნაძალადევის რაიონის ერთ-ერთ

საგზაო მაგისტრალზე - დავით გურამიშვილის გამზირზე. სკოლა თავისი არსებობის ათეულ წელზე მეტს ითვლის. 1960 წლიდან იგი ინოვაციურად რკინიგზის მე-4 საშუალო სკოლად, ხოლო 1962 წლიდან ფუნქციონირებს, როგორც თბილისის 114-ე საჯარო სკოლა. ადრე სკოლა ქართული და რუსული სექტორებით მუშაობდა, სამცხლიანი დატვირთვით. აქვე იყო სალამოს სკოლა. 1966 წლიდან რუსული სექტორი 133-ე სკოლაში გადავიდა.

სკოლაში მოღვაწეობდნენ დამსახურებული მასწავლებლები: რუსუდან ბახტაძე, ვერა რაზმაძე, ლენა ტატულოვა, ნაირა და ანგელინა ქარსიძეები, ნორა კაკაბაძე და სხვები. სკოლა ყოველთვის გამოირჩეოდა მაღალი აკადემიური მოსწრებით. მისი კურსდამთავრე-

ბულები არიან საკმაოდ ცნობილი ადამიანები: ლასკალის ცნობილი სოლისტი იანო ალიბეგაშვილი, ყოფილი ფეხბურთელები, ძმები გორა და მანუჩარ მაჩაიძეები, საგარეო საქმეთა მინისტრის ყოფილი მოადგილე და შემდგომ მინისტრი თამარ ბერუჩაშვილი, ინფექციური საავადმყოფოს დირექტორი შოთა გოგიჩაიშვილი, ცნობილი კარდიოლოგი, პროფესორი ლევან ყურაშვილი და სხვები.

თითქმის 20 წლის განმავლობაში სკოლას ხელმძღვანელობდა ბატონი ილია შენგელია, პიროვნება რომელიც გამოირჩეოდა მაღალი პროფესიონალიზმითა და დიდი ავტორიტეტით.

სკოლას ამჟამინდელი დირექტორი, რომელსაც ამ თანამდებობაზე მუშაობის საკმაოდ დიდი სტაჟი აქვს, შემოქმედებითი ძალისხმევით ხელმძღვანელობს ქალბატონი გიული (გულიკო) გაბიტაშვილი. მას მხარში უდგას მოადგილე, ასევე მაღალი პასუხისმგებლობის მქონე პიროვნება ლალი ჯინჭარაძე.

აქვე უნდა ითქვას, რომ სკოლას აღარ ჰყავს მოსწავლეთა ადრინდელი რაოდენობა, რაც მნიშვნელოვნად განპირობებულია შენობის მკვეთრი დაზიანებით. ამ გარემოებამ განაპირობა ერთი ბლოკის მთლიანად გადაკეთვა. განათლების სამინისტროს ინფრასტრუქტურის სააგენტოს დაპირებით სკოლის აღდგენა-გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარება 2016 წლისთვისაა გათვალისწინებული. ამ სამუშაოების სისრულეში მოყვანა აუცილებელია.

გაზეთ „სახალხო განათლება“ ამხვილებს ყურადღებას თბილისის 114-ე საჯარო სკოლაში შექმნილ მდგომარეობაზე და თხოვნიტ მიმართავს ინფრასტრუქტურის პასუხისმგებელ სტრუქტურას, გამოიჩინონ მეტი ძალისხმევა აღნიშნული პრობლემის გადასაწყვეტად.

სკოლის დირექცია და პედაგოგიური კოლექტივი თავის მხრივ ერთსულოვნად ზრუნავენ სწავლების ხარისხის ასაზღვრებლად. სკოლა ჩართულია G-PVIED-ის პროექტში. პროექტის ფარგლებში მასწავლებლები ტრენინგებზე ეუფლებიან ეფექტურ და ინოვაციურ სტრატეგიებს, რასაც მოსდევს G-PVIED-ის მხრიდან უწყვეტი დახმარება სკოლის ბაზაზე არსებულ მასწავლებელთა სასწავლო ჯგუფების მეშვეობით.

ამგვარად მასწავლებლებს საშუალება ეძლევათ შეუფერხებლად დანერგონ შედარებით შედეგის მომტანი სასწავლო მიდგომები და

რესურსები სასწავლო პროცესში. მოსწავლეები ასეთი მიდგომებით აქტიურად ერთვებიან სხვადასხვა კონკურენტულ და პროგრამებში ცოდნის ამაღლებისა და სათანადო უნარ-ჩვევების გამომუშავების მიზნით.

განსაკუთრებული აქტიურობით გამოირჩევიან X-XI კლასების მოსწავლეები, რომელნიც ჩართულნი არიან სხვადასხვა პროექტებში: „დიპლომატის სკოლა საქართველოს სახელმწიფო მოდელირებაში“, „გაეროს მოდელირება“. ამ მხრივ გამოირჩევიან: ნიკა ვაშაკიძე, ნინო ორმოცაძე, ილია კეშელავა, ჯაბა ქარელი, ბაჩუკი შამათავა, მარიამ ოსაძე, ლევან ხვედელიძე, მეგი პირველი, მარიამ ნასყიდაშვილი.

II სემესტრიდან მოსწავლეების სურვილით იგეგმება დებატების კლასების ჩამოყალიბება. სკოლაში ფუნქციონირებს სამოქალაქო განათლების კლუბი. მაღალი ჩართულობა იყო მომავალი თაობის მიერ ორგანიზებულ პროექტში - „როგორ გავხდეთ აქტიური მოქალაქე“, რაც მიზნად ისახავდა მოსწავლეთა მონაწილეობას „კათარზისში“ დამხმარე მოხალისეებად. ესენი არიან IX კლასელები: ელენე ნიკაჭაძე, ქეთი დოლიძე, ანა ჩაჩუა, ნინო ბენაშვილი, ნინო ძაძაძია, ია ძნელაძე.

სკოლაში ფუნქციონირებს ეკოკლუბი, რომლის პროექტებსაც მოსწავლეები წარმატებით ახორციელებენ. გარემოს დაცვის სამინისტროს მიერ ორგანიზებულ პროექტში - „გადავარჩინოთ ტყე“ (ნახატების კონკურსი) გაიმარჯვა VI კლასელმა გიორგი ტალახაძემ (სკოლაში მას „მომავალ დიდ მხატვარს“ ეძახიან).

სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობა პერიოდულად ატარებს პარლამენტის სხდომებს, სადაც განიხილება იმიტირებული,

აქტიულორი საკითხები.

სკოლის დირექცია, როგორც მათ განაცხადეს, სკოლის X კლასის მოსწავლეებს მომავალ პოლიტიკოსებად მოიაზრებენ.

სკოლის ხელმძღვანელობა ასევე ზრუნავს სერთიფიცირებულ მასწავლებლებზე, რომელნიც ფიქრობენ კარიერულ წინსვლაზე, ასევე ყველა პირობას ქმნის პედაგოგთა პროფესიული განვითარებისთვის.

ხორციელდება რიგი ღონისძიებები მშობელთა ჩართულობის გაძლიერებაზე. დირექცია არაერთ

საკითხს აგვარებს მშობლების აქტიური მონაწილეობით.

ახალი სასწავლო წლიდან იგეგმება გერმანული ენის გაძლიერებული სწავლების შემოღება, რაც ადრე ნაყოფიერად ხორციელდებოდა.

სკოლის დირექციის და კოლექტივის დიდი სურვილია კვლავ აღდგეს პარტნიორული ურთიერთობა გერმანიის ქალაქ მიუნჰენის გიმნაზიასთან და HOSSPR სააგენტოსთან. ამით მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს ერთობლივი პროგრამების ამოქმედებას.

„სახალხო განათლება“-ის რედაქცია მიესალმება სკოლის დირექციისა და მისი კოლექტივის, ასევე მოსწავლეების აქტივობებს სწავლა-აღზრდის საქმეში მაღალი წარმატებების მიღწევის გზაზე.

რომან მოსწავილი

ჟანი მექმარიაშვილის ხელოვნება

გამოფენის ხიბლი

ამა წლის 16 დეკემბერს, საქართველოს ეროვნული მუზეუმისა და შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმის ეგიდით ქართველი მხატვრის ჟანი მექმარიაშვილის პერსონალური გამოფენა გაიხსნა, რომელიც ერთი თვის

ერლები, ჟურნალისტიკები და მისი შემოქმედების თაყვანისმცემლები. გამოფენა გაიხსნა ხელოვნებათმცოდნე - ლელა წინუაშვილმა. სიტყვით გამოვიდნენ: საქართველოს სახალხო მხატვარი - გივი

თოიძე, საქართველოს სახალხო მხატვარი - რადიმ თორდია, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე - თამაზ სანიკიძე, ხელოვნებათმცოდნე - დალი ლებანიძე. მათ გულთბილად გაიხსენეს ნიჭიერი შემოქმედი, ხოლო მის მეუღლეს და ქალ-ვაჟს კეთილი სურვილები უძღვნეს.

ბევრი ყურადსაღები ტილო შექმნა. 60-იანი წლების დასაწყისში მხატვარმა „აფიშების გამკვერელი“ დახატა, რომელიც ამ წლების ქართული ფერწერის ერთ-ერთი საუბრ-იტო ბარათი გახლდათ. ჟანი მექმარიაშვილს შექმნილი აქვს აგრეთვე რამდენიმე ესკიზი გობელენებისთვის, რომლებიც ქართული ცეკვის მოტივებია გამოყენებული. ჟანი მექმარიაშვილი 1989 წელს

გარდაიცვალა. მხატვრის უამრავ ტილოსაგან აღსანიშნავია „სამი ძმა - გურულები“, „მეუღლის პორტრეტი“, „ქალი სარკესთან“, „ქალიშვილის პორტრეტი“, „მე-ეზოვე“, „რუსთაველის პროსპექტი“, „სახლი მთაში“.

თამარ ლამპარაძე

თბილისის მე-60 საჯარო სკოლაში

ბეჭდვა სელმბეჭდვანი მალაღალი პბტფსიბნაღლია

ს ა გ ა ნ მ ა ნ ა თ ლ ე ზ ლ ო
სივრცეში მეტად ცნობადი სახეა გამობრძმედილი პედაგოგი, თბილისის ერთ-ერთი მონინავე, მე-60 საჯარო სკოლის დირექტორი **შოთა მალაღონია**. მართალია, აქ ახალმოსულია, მაგრამ სკოლას, სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესს, ინფრასტრუქტურას

ამ სკოლაში მუშაობს და მეტად გამოცდილი **ნანა ჩოხელი**. იგი დაწყებითი კლასების ბრწყინვალე პედაგოგია, ასწავლიდა 62-ე და 51-ე სკოლებში. იყო მასობრივი მუშაობის ორგანიზატორი, შემდეგ დირექტორის მოადგილე 62-ე და 147-ე საჯარო სკოლებში. ამდენს იმიტომ ვმსჯელობთ მასწავ-

ვითარება კითხვასა და მათემატიკაში. პროექტში აქტიურად არის ჩართული დაწყებითი კლასების 27 მასწავლებელი. როგორც პროექტის სამიზნე სკოლა, მალე მივიღებთ მნიშვნელოვან სასწავლო რესურსებს: საბავშვო წიგნებს, სასწავლო პოსტერებს, თვალსაჩინოებებს, აქტივობის ბარათებს, მათემატიკის მანიპულატივებს, აუდიო-ვიდეო აღჭურვილობას.

დიდ ყურადღებას ვუთმობთ ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას. სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 15 საკლასო ოთახს. სკოლამ საკუთარი სახსრებით გაარემონტა საკლასო 4 ოთახი. პირველი სართულის დერეფანი და სველი ნერტილი.

სკოლაში მალაღალი მოსწავლეთა უსაფრთხოების ხარისხი. თბილისის იმ 11 სკოლებს შორის ვართ, რომლებმაც უნდა შეიმუშაონ საქართველოს სხვა სკოლებსათვის რეკომენდაციები უსაფრთხო და პოზიტიური გარემოს შექმნისთვის.

სკოლაში ფუნქციონირებს შემდეგი საგნობრივი კათედრები: ქართული ენისა და ლიტერატურის – **თაყაიშვილი**, მათემატიკის – **მანანა ქარდავა**, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების – **თამილა ლევაშვილი**, საზოგადოებრივი მეცნიერებების – **ინგა ხათასია**, ესთეტიკისა და სპორტის – **ნანა ბერძენიშვილი**, უცხოური ენების – **ინდიანა მათითაშვილი**, დაწყებითი კლასების – **მაია ბალაშვილი**, კათედრები ენთუზიაზმით მუშაობენ.

სკოლაში მუდმივად ტარდება ღია და ინტეგრირებული

გაკვეთილები, ხორციელდება საგანმანათლებლო პროექტები. აქტიურ მონაწილეობას ვღებულობთ სხვადასხვა საგანმანათლებლო და კულტურულ ღონისძიებებში.

სკოლა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს სპეციალურ საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებს. 2015-2016 სასწავლო წელს სკოლის I-XII კლასებში სწავლობს 34 სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლე. ყველაზე მეტი საქართველოს სხვა საჯარო სკოლებთან შედარებით. მათ ემსახურებათ 3 სპეციალური მასწავლებელი და ერთი ფსიქოლოგი. 2014-2015 სასწავლო წლის მეორე სემესტრში სკოლის დირექციისა და სპეც. პედაგოგების მიერ ჩატარდა მონიტორინგი, რომელმაც შეისწავლა სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების საგაკვეთილო პროცესში ჩართულობა. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ მე-60 სკოლაში მოაწვინა ინკლუზიური განათლების გამოცდილების გასაზიარებლად ტაჯიკეთის მრავალრიცხოვანი სამთავრობო დელეგაცია. სტუმრები კმაყოფილები დარჩნენ ნანახით.

მოსწავლეთა თვითმმართველობა აქტიურად არის ჩართული სასკოლო ცხოვრებაში. ვახორციელებთ პროექტს „ინტელექტუალური, საგანმანათლებლო და შემეცნებითი უნარების ნახალისება“. ჩვენგან წარდგენილი სამი პროექტიდან სამივემ გაიმარჯვა. სკოლაში მუდმივად ტარდება ღია და ინტეგრირებული

გაკვეთილები. ხორციელდება საგანმანათლებლო პროექტები. სკოლა აქტიურ მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო და კულტურულ ღონისძიებებში.

2015-2016 სასწავლო წელი აღსანიშნავია იმ კუთხითაც, რომ სკოლის მასწავლებლები ჩართულები არიან პროფესიული განვითარების სქემაში და აქტიურად ზრუნავენ დახელოვნების მიზნით. სკოლის ხელმძღვანელობა ხელს უწყობს მასწავლებელთა პროფესიულ ზრდას, კვალიფიკაციის ამაღლებას, სკოლაში არჩეულია 5 ფასილიტატორი, რომლებიც სპეციალურ მომზადებას გადიან მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულ ცენტრში და ჩართულები არიან მასწავლებელთა მუშაობაში, ეხმარებიან მათ პროფესიულ დაოსტატებაში.

სკოლის მთავარი მიზანია მოსწავლეებში სამოქალაქო ღირებულებების დამკვიდრება, ახალგაზრდების დემოკრატიული საზოგადოების სრულფასოვან წევრებად ჩამოყალიბება. ინფორმირებული, აქტიური პასუხისმგებლობის გრძნობის მქონე მოსწავლეების აღზრდა.

გასულ სასწავლო წელს სკოლა ოქროს მედალზე დაამთავრა **ნატია მარგალიტაძემ**, ხოლო ვერცხლის მედალზე – **ნიკა კანდელაკმა** და **თამუნა ქვეანიშვილმა**.

კიდევ ბევრი წარმატების ჩამოთვლა შეიძლება, რომლის შედეგებს სასწავლო წლის დასასრულს შევაჯამებთ.

ესაუბრა **ბორის მიშველაძე**

P. S. გილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს და დიდ გამარჯვებებს გისურვებთ მე-60 სკოლელებო!

უკვე დაატყო საკუთარი ხელწერა. გვინდა, იგი უფრო ახლოს გავაცნოთ საზოგადოებას: ისტორიის ჩინებული მასწავლებელია 33 წლის პედაგოგიური სტაჟით. ასწავლიდა თბილისის 124-ე, 61-ე, 62-ე, მე-10 სკოლებში, თბილისის მაშინდელ სულხან-საბას პედაგოგიურ უნივერსიტეტში, იყო 62-ე და 147-ე სკოლების დირექტორი. ახლა მის თანამებრძოლებსაც წარმოგიდგინებთ, თავდადებით მოღვაწეობენ დირექტორის მოადგილეები: მათემატიკის მასწავლებელი **ნანა ლომთათიძე**, რომელიც ფეხმოუცვლელად სულ

ლებლებზე, რომ გვინდა უფრო წარმოგაჩინოთ ჯერ კიდევ დაუფასებელი, ღვანღმოსილი პედაგოგები და მათი შრომა.

დღეს მე-60 საჯარო სკოლა ამ ძლიერი პედაგოგებით ამაყობს. გთავაზობთ დირექტორთან საუბრის მოკლე შინაარსს.

***

ახალი სასწავლო წლის მთავარი სიახლეა სკოლის ჩართვა საქართველოს დაწყებითი განათლების პროექტში (G-PRIED). მიზანია: I-VI კლასების მოსწავლეთა საბაზისო და გამჭოლი უნარ-ჩვევების გან-

„ბაირონის“ სკოლა კოკულარულია

თბილისის „ბაირონის“ სკოლა ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინგლისური ენის სრულფასოვან დაუფლებასთან

ასოცირდება. სკოლაში შესვლისთანავე თვალში გეცემა დახვეწილი ბრიტანული ინტერიერი, რომელიც ზუსტად იტყობა ლორდ ბაირონის სტილსა და ესთეტიკურობას.

თავისი არსებობის 20 წლის მანძილზე თბილისის ბაირონის სკოლამ აღზარდა ინგლისური ენისა და კულტურის საკმაოდ მაღალი აკადემიური ცოდნის მატარებელი ახალგაზრდები, რომლებიც წარმატებით სწავლობენ, როგორც საქართველოში, ასევე მის საზღვრებს გარეთ. მათ შორის

გამორჩეულია ნიჭიერ მუსიკოსთა სია, საერთაშორისო აღიარების ცნობილი პიანისტები: **თამარ და ნათია ბერაიები**, **სოფიო სიმსივე**

მოგვების სიმბოლო. სწავლების პროცესი ითვალისწინებს საერთაშორისო სერთიფიკატის მიღებას, საზაფხულო სკოლას დიდ ბრიტანეთში და წარჩინებულ მოსწავლეთა უფასო სწავლებას. სკოლა გადასახადისაგან ათავისუფლებს აგრეთვე ხელოვნების დარგში ნიჭიერ მოსწავლეებს. დღეს მათ შორის არიან პიანისტი **ივერი კვეენაძე** და მევიოლინე **ანა ჭანია**.

წარჩინებული სწავლების გარანტია პროფესიონალ პედაგოგთა გუნდი. მათ შორის არიან: **ლილია უესტი**, **ნუგზარ რუხაძე**, **დოდო ლვალაძე**, **დოდო ფაჩულია**, **ელისო გოდუაძე**, **მარინა გუნია**, **თინათინ ბახსოლიანი**, **თინათინ ნემსაძე**, **მანანა გოგუაძე**, **ეკა სალიაშვილი** და სხვები.

სკოლას ხელმძღვანელობს საქართველოს ბაირონის სა-

დანელია, ანა გოგავა, დავით ხრიკული, აგრეთვე ნიუ-იორკის ჯულიარდის მუსიკალური სკოლის წარჩინებული სტუდენტები, მევიოლინე **მარიამ მაჩაიძე** და პიანისტი **სალომე ყორდანია**.

ბაირონის საერთაშორისო ასოციაციის (ლონდონი) საქართველოს ბაირონის საზოგადოებთან არსებული ეს სასწავლებელი დაფუძნდა 1995 წელს. დიდი ინგლისელი პოეტის სახელი არის ღრმა ცოდნის, ფართო განათლების, პროგრესული აზროვნებისა და დახვეწილი გე-

ზოგადობის პრეზიდენტი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი **ინესა მერაბიშვილი**. გასულ წელს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარდა ბაირონოლოგთა მე-40 საერთაშორისო კონფერენცია. უნივერსიტეტთან ერთად 20 ქვეყნის 100 დელეგატს უმასპინძლა თბილისის ბაირონის სკოლამ.

სტუმრებს შორის იყვნენ ბაირონის პირდაპირი შთამომავალი, ლორდათა პალატის წევრი, გრაფი **ლიტონი** მუღლითურთ და ბაირონის ტიტულის შთამომავალი, ჩვენი თანამედროვე, **ლორდ ბაირონი ლედი ბაირონიან** ერთად. ბაირონის სტიპენდიის გვერდით დაწესდა გრაფი **ლიტონის** სტიპენდია. გრაფმა **ლიტონმა** წარჩინებული სწავლებისათვის დააფინანსა ბაირონის სკოლის ორი მოსწავლე: **თამარ ტარსაიძე** და **სანდრო გეგეჭკორი**.

ია მიქაძე, რომან მოსეჟილი

ცნობისათვის: „ბაირონის სკოლა მდებარეობს ქ. თბილისში, ა. გრიბოედოვის 2-ში. საკონტაქტო ტელეფონებია 2183478, 2935753; ელ-ფოსტა: byzonschool@hotmail.com

პედაგოგის პოეზიური პალიტრა

ლევან ქათამაძე

ხუთი ლექსი

„ხილი იხილე და მეზაღე მერე იკითხეო“. ზუსტად ასეა: ლექსები ვიკითხეთ და პოეტიც ვიხილეთ. გაზეთ „სახალხო განათლება“-ის წინა ნომერში მკითხველს წარუდგინეთ გურიის, ჩოხატაურის რაიონის ერთ-ერთი უღამაზესი სოფლის ჩხაკოურის საჯარო სკოლის ფიზიკა-მათემატიკის მასწავლებლის, ანა კალანდაძისა და ნოდარ დუმბაძის თანამემამულის ლევან ქათამაძის სამი ლექსი. მკითხველს იგი მოეწონა.

სახალხლოდ გთავაზობთ კიდევ მის ხუთ ლექსს.

დრო დის გაუმადლარ დენით, რომ დღე ცრემლით დატბოროს, ალტაცება ჩაქრა ჩემი მან ღმირილი დათმო როს.

ღევეანლოოგის წესი ასეთია

„ის ცის უარყოფელია“ გალაკტიონი

ცის უარყოფელი გაირყვნა სოფელი მზე მინც ამოდის, ჩადის. მინისტრის ცოლთან მინისტრის შოფერი ვითომც არაფერი, დადის. ცის უარყოფელი გაბერნდა სოფელი, შვილების არ სჯერათ მამებს. ერთფეროვნების კი გაყინა დრომ ფერი „ამინდი აბსურდებს ავლენს“. ცის უარყოფელი ბინდდება სოფელი, არცა რა იმედი ცის სხნის. გაიფედა სინდისი, გაირყვნა სწორფერი, გამეფდა ცრემლი და სისხლი. ცის უარყოფელი მოკვდება სოფელი, ღვთის რისხვა წალეკავს ყოველს. მიმცხრალი სინაზით მდელითა მომფენი მთვარე კი წინდანინ გლოვობს.

პეიზაჟი

ზანტად ეცემა რინგერის წვეთი, ფანჯრიდან მოჩანს ღრუბლის ქულები. გდია ეზოში ნაღისი ჩრდილი და თოვლს ატყვია ნაფეხურები.

შორიდან ისმის ბასმაჩის ყეფა. რა უნდა? რა სწყინს ან რა აბრაზებს? ...წვება ხევებში ცრიატი ნისლი და დნება თოვლი მამის საფლაზე.

პარუსელი

ვინც სამშობლო გარდუვალი დაღუპვისგან იხსნა, არჩევნებში მიიღებდა ყველაზე მეტს ის ხმას.

ტყუილების ტიკიდან ადესაც რომ გვისხას, ვინც მამული გაგვიყიდა ვერ მიიღებს ის ხმას!

ვინც დაღესის დოქტრინა მანტიად მოისხა,

ცხადია, ვერ მიიღებს ერისაგან ის ხმას!

ვისაც ცოდვა აწევს თანამომეტ სისხლის ძელზე გასმა ეკუთვნის, ღირსი არის ის ხმის?!

ვინც ანთხევა ბოღმას, დუჟს, სამსალას, რისხვას, ვერასოდეს მიიღებს ქართველთაგან ის ხმას!

არ ვაპირებ არავის მე ხოტბისა შესხმას, ერის მოამაგეს მღერით მივცემ ჩემს ხმას.

როგორც კრიალოსნის, ალმასების ასხმის, განა მხოლოდ ერთის, მიმცემი ვარ ას ხმის.

თავზე ყურნი მებას და თვალები მესხას, არაფრისიღებთ ხმას არ მივცემ მე სხვას.

ფიჭ-ფიჭარბიანი თოვლი

როგორ გაგვიტოვდა, ნუთუ თოვლი დადებს? ნუთუ უშენობა მართალია? ნუთელ მოგინატრე, ნუთელ მოგიდარდე, დილით ავლექი და ზამთარია.

ფანტელებს მოჰქონდა უცხო რამ საარი, უშენოდ ნუთები ვიმარხულე. მე შენთან ნამოვალ ზამთარი რა არი, მე შენთან მოვალ და გინახულე.

როგორ გაგვიტოვდა, ფიქრები მოვლიან, ქუჩებს ფიქრიანი მოვლი. ახლა კი ჩვენს შორის ბევრი თოვლია, თოვლი და თოვლი და თოვლი.

სულის სურათი

სხვათა საუწვეთა პარვის ნიჭი მქონდა აროდეს. ალტაცებას მგვრიდა ქალის გაღიმება რაოდენს.

ხელოვნება

ნინო ანანიაშვილი – ქართული ხელოვნების ხორცი

მწერალთა სახლში, სრულიად საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების ინიციატივით, გაიმართა შეხვედრა მსოფლიო

მოსწავლეებმა კი, მცირე საბაღეტო ნომერი შეასრულეს.

ლონისძიებაზე, ნინო ანანიაშვილმა ვრცლად ისაუბრა საბაღეტო ხელოვნებაზე, ცნობილ მოცეკვავეებზე, გაიხსენა საინტერესო ეპიზოდები და შეეხო ქორეოგრაფიული სასწავლებლის პრობლემებს..

საუბრის პარალელურად, ეკრანზე ნაჩვენები იყო ნაწყვეტები სხვადასხვა სპექტაკლებიდან. შეხვედრაზე, დავით შემოქმედელმა სიურპრიზი მოუწყო ბაღეტის ვარსკვლავს და რუსთაველის საზოგადოების სახელით გადასცა პრიზი – საბაღეტო ხელოვნებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის და ნინო ანანიაშვილს მიანიჭა: „ქართული კულტურის კორიფეს“ ნოდება.

საბაღეტო ვარსკვლავ პრიზი-ბაღეტის ნინო ანანიაშვილთან, რომელსაც ესწრებოდნენ ჩვენი საზოგადოების ცნობილი წარმომადგენლები და გამოჩენილი კულტურის მოღვაწეები. ფოიეში მოეწყო პრიზი-ბაღეტის შემოქმედებისადმი მიძღვნილი ფოტო-გამოფენა.

ნინო ანანიაშვილის შემოქმედებაზე და მის წარმატებებზე ისაუბრეს რუსთაველის საზოგადოების თავმჯდომარემ, პოეტმა დავით შემოქმედელმა, კინორეჟისორმა ელდარ შენგელიამ, ფერმწერმა რეზო ადამიამ და სხვებმა. ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის ქორეოგრაფიული სასწავლებლის

დასასრულ, შეხვედრა წარმართა კითხვა-პასუხის რეჟიმში, სადაც ქალბატონმა ნინომ დასმულ შეკითხვებს უპასუხა და ასევე, ისაუბრა ქართული საბაღეტო სკოლის განვითარებაზე, სამომავლო გეგმებსა და სპექტაკლებზე.

მზია გოგოძე

სიჭყნა, რომელიც გვერთობს

„მღვებზე ორიენტირებული“

მოდავი შემოვიდა და, როგორც ხდება, ელვისებურად გავრცელდა ფრაზა: „შედეგებზე ორიენტირებული“. მაგალითად, „შედეგებზე ორიენტირებული სწავლება“. დაუფიქრებლად ხმარობს ამას პედაგოგი, სკოლის დირექტორი, სამინისტროს მუშაკი, რატომ? იმიტომ, რომ თავად მათ დაამკვიდრეს ასეთი გამოთქმა. სწორია? მოდი, დავეკვირდეთ! აბა, თუ გაგიგონიათ, უშედეგობაზე ორიენტირებული სწავლება“, ოდესმე ყოფილა სწავლა-განათლება ასეთ რამეზე ორიენტირებული? განა მართო სწავლება? ყველა ქცევა, მოქმედება მოტივირებულია, გათვლილია რაღაც შედეგის, რაღაც მიზნის მისაღწევად. მარტივი მაგალითი: დაამუშავე მინის ნაკვეთი პამიდურის ჩითილების დასარგავად. ამაზე შეიძლება ვთქვათ, უშედეგობაზე ვიყავი ორიენტირებული? იქიდან მოსავლის აღება არ მინდაო?

ამდენად, სწავლა-აღზრდის ამ ტაძარს ერქვას „ზოგადსაგან-მანათლებლო საშუალო სკოლა“, ე. ი. იგი აძლევდა ახალგაზრდას ზოგად-საბაზისო ცოდნას ყველა საგანში, დღესაც იგი იგივე შინაარს-ფუნქციის მატარებელია, მაგრამ „რეფორმატორებმა“, რომლებიც გაიძახოდნენ: „ახალი ცხოვრების ათვლა 2003 წლიდან იწყებაო“, იფიქრეს, სკოლას თუ ისევ „საშუალო“ ვუნოდეთ, ამას რეფორმად ვინ ჩაგვითვლისო და „საჯარო“ შეარქვეს. თუ ეს სხვისი წამხედურობით გააკეთეს, მით უარესი მათთვის. ასე შეცვალეს „მეთოდისტი“ – „მენტორი“, „წვრთნა-ვარჯიში“ – „ტრენინგით“, „წარდგენა“ – „პრეზენტაციით“, „მცოდნე“ - „ექსპერტი“ და ასე შემდეგ. ერთი სიტყვით, ტერმინოლოგიური „რეფორმა“ გაატარეს.

„საჯარო“. ჯარი ადამიანების კრებულია (შეკრებილი ადამიანები. ამ ტერმინს სამხედროს გაგება აქვს – „ჯარისკაცი“) საჯარო სკოლა – ადამიანთა თავშესაყარი სასწავლო დაწესებულება, აბა, ამ დაწესებულებაში განათლებების მისაღებად ცხოველები და ფრინველები რომ არ დადიან?

ლოგიკას თუ გავეყვებით, უნდა გვეკონდეს: „საჯარო აკადემია“, „საჯარო უნივერსიტეტი“, „საჯარო ინსტიტუტი“, „საჯარო კონსერვატორია“, „საჯარო კოლეჯი“, „საჯარო ლიცეუმი“... როგორია ჰა?

თქვენ განსაჯეთ სასწავლო დაწესებულების შინაარს-ფუნქციას რომელი ტერმინი უფრო აკონკრეტებს და მიესადაგება, „საჯარო“ თუ „საშუალო“?

ენათმეცნიერი მოსე მწერალი

„საჯარო“ თუ „საშუალო“

მამა-პაპიდან ვიცოდით, რომ განათლების პირველ საფეხურს, მის შინაარსს შეესატყვისებოდა „საშუალო განათლება“.

ავქსენტი მიშველაძე – 100 ღვაწლი და ამაგი დიდი პედაგოგისა

დაბადების 100 წლისთავი კინა-დამ გამოგვეპარა. პედაგოგიურმა საზოგადოებამ მგონი იგი უნი-ათოდ აღნიშნა.

თარიღებით მკითხველს არ გადავტირთავთ. მისი მოგონებების წიგნს „როგორ ვცხოვრობდი და რას ვემსახურებოდი“ მოვიშველიებ: „დავბადებულვარ 1915 წლის 6 ნოემბერს მარტვილის რაიონის სოფელ თარგამულში“... ჩვენ კი ასე გავაგრძელებთ: დაამთავრა ამავე სოფლის ოთხ-წლიანი სკოლა, შემდეგ – ლე-აქაძის შვიდწლიანი და სენაკის პედსასწავლებელი. მუშაობდა აფხაზეთის, კინიის, თამაკონის სკოლებში მასწავლებლად. წარჩინებით დაამთავრა ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტი. სწავლობდა ლადო ასათიანთან ერთად. ისევ პედაგოგიური მოღვაწეობის გზა გააგრძელა ფშაფის საშუალო სკოლაში (აფხაზეთი) მასწავლებელი ქართულისა, შემდეგ – იქვე სკოლის დირექტორია.

მისი პედაგოგიური გზა განსაზღვრეს ისეთმა მეცნიერ-პედაგოგებმა, როგორც იყვნენ: ბესარიონ კიზირია, ანგია ბოჭორიშვილი, გიორგი ჯობლაძე... მოღვაწეობდა ქუთაისის პედაგოგიურ ინსტიტუტში – კითხულობდა ლექციებს პედაგოგიაში, მსახიობობდა ქუთაისის ლადო მესხიშვილის სახელობის თეატრში. ბატონ ავქსენტის ეკუთვნის ფიგურალური გამოთქმა: „ლიტერატურის მასწავლებელში პატარა

მსახიობი უნდა იჯდესო“. თავად მისი ლექციები ან გამოსვლები ხომ ორატორული ხელოვნების ნიმუში იყო.

თბილისში საცხოვრებლად გადმოსვლის შემდეგ დიდხანს მოღვაწეობდა იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიის ეროვნულ ინსტიტუტში, საღამოს სკოლების სექტორში და თბილისის დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტში პედაგოგიის კათედრის გამგედ. სწავლება-აღზრდის თემაზე დაცული ჰქონდა საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები. განათლების პრობლემებზე 40-ზე მეტი წიგნის ავტორია.

ნახევარი საუკუნეზე მეტი იყო მასწავლებელთა გაზეთ „სახალხო განათლების“ ერთგული მკითხველი და თანამშრომელი, აქტუალური წერილებით კი – მასწავლებელთა მოძღვარი.

ნახევარი საუკუნის წინათ გამოქვეყნებული მისი სტატია „ვინ ლაპარაკობს?!“ სწავლა-აღზრდაში ფორმალიზმთან ბრძოლის გამაძვირებელია.

ავქსენტი მიშველაძე პედაგოგიური დინამიკის სახელოვანი მეთაური გახლავთ. მისი მამა ესტატე მიშველაძე იაკობ გოგებაშვილის მოსწავლეთა თაობის ღირსეული წევრი და იმ დროის სახალხო მასწავლებელი იყო.

ბატონი ავქსენტის მეუღლე თინათინ გველეხიანი ქართულ ენა-ლიტერატურას ჩინებულად ასწავლიდა თბილისის სკოლებში.

ქალიშვილი ნათელა, მათემატიკის ბრწყინვალე სპეციალისტი, დიდხანს მოღვაწეობდა განათლების სისტემაში.

უფროსი ვაჟიშვილი, დღეს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე, კლასიკოსი ნოველისტი, პროფესორი რევაზ მიშველაძე მეოთხედ საუკუნეზე მეტი დედაუნივერსიტეტში ლექტორად და უახლესი ქართული ლიტერატურის კათედრის გამგედ მოღვაწეობდა.

მომდევნო ვაჟიშვილი ვაჟა მიშველაძე ხელოვნების დამსახურებული მუშაკი და გამოჩენილი მხატვარია.

უმცროსი ბორის მიშველაძე ფიზიკის პროფესორია. იგი დიდხანს მუშაობდა აგრარული უნივერსიტეტის ლექტორად და მარნეულის უნივერსიტეტის რექტორად.

ჰოდა, ამ პლეადისა და კიდევ ათასობით ერისკაცის აღმზრდელს ბატონ ავქსენტი მიშველაძეს შეიძლება დიდი პედაგოგი არ ვუნოდოთ?

„სიძველისადმი ნდობა-პატივი, ვის გულში, მაინც ოდნავ ელვარებს“, ვალდებულია პატივი მივაგოს ავქსენტი მიშველაძის ხსოვნას.

არ დავივიწყოთ დიდი მამულიშვილი, განვავითაროთ მისი პედაგოგიური მემკვიდრეობა!

ავქსენტი მიშველაძემ ცხოვრების 70 წელი მოსწავლეებს და მასწავლებლებს შესწირა. ეს ყველაფერს ნიშნავს.

ბორის ევგენიძე

ლადო ასათიანი სახალხო

სანამ არ ჩაქრებთან იმერეთის ოდები, ყოველ ახალ წელიწადს მარად მომავლენდები. შთბი გზიდან მისული, მამა-პაპის ჯილაგი – უცხოდ განათებული, პატარა ჩიჩილაკი. უცხოდ განათებული, სხვაზე არ გასაცვალა: მწვანე სურბის ფთითლი. კურკანტელას მარცვალა. უზარმაზარ თღაში მუხის ცეცხლი გუგუნებს, ბაგში გათცეხული მხოლოდ შენ შემთავსებ, დგახარ დამწვენიებული ქამარ-ხანჯალ-ყაწიმით, რთვთრც თეთრჩიხიანი იმერელი ყმაწვილი. ფთიანი კანფეტის ზედ გასხია მასტებად, ალბათ, ცაში თუ მოხდა შენი გლამაზება.

მეგობრობის მერიდიანი

ცოლენიხცი ქალბატონი

ორთაჭალაში ერთი ლამაზი სახლია – მირზა ფათალი ახუნდზადეს სახლ-მუზეუმი. კარი იღება და მაშინვე გესმის: „მობრძანდით!“ მერე ერთი სათნო, ნაზი, თეთრი პირსახის ქალბატონი ღიმილით გეგებება და იწყება დაუფინყარი მოგზაურობა დროში. ეს ქალბატონია ლეილა ალიევა. გამოჩენილ აზერბაიჯანელ მწერალს, განმანათლებელს, ფილოსოფოსს, აზერბაიჯანული დრამატურგიის ფუძემდებელს და საზოგადო მოღვაწეს – მირზა ფათალი ახუნდზადეს ბევრი ქართველი მეგობარი ჰყოლია, მათ შორის იყვნენ გამოჩენილი მოღვაწეები პლატონ იოსელიანი, დიმიტრი ყიფიანი, გიორგი ერისთავი და სხვები. მისი ნაწარმოებები უთარგმნიათ ქართულ ენაზე ცნობილ ადამიანებს. მაგალითად, აკაკი წერეთელს პეტერბურგის უნივერსიტეტის აღმოსავლურ ენათა ფაკულტეტზე კარგად შეუსწავლია აზერბაიჯანული და მირზა

ახუნდოვი მისი ერთ-ერთი საყვარელი მწერალი ყოფილა.

მისი კომედია „ლენქორანის ხანის ვეზირი“ პირველად აკაკის უთარგმნია, რომელიც 1898 წელს „კრებულში“ დაბეჭდილია და იმავე წელს ქართულ სცენაზე დაუდგამთ. ხოლო მირზას პირველი მნიშვნელოვანი მხატვრული ნაწარმოები „პუშკინის გარდაცვალებაზე“ იოსებ გრიშაშვილს უთარგმნია. აღსანიშნავია, რომ გრიგოლ ორბელიანის აქტიური მეცადინეობით ახუნდოვი დაუკრძალავთ თბილისში ახლანდელი ბოტანიკური ბაღის ტერიტორიაზე, ვინაიდან ქალაქის მუსლიმანთა მეთაურები წინ აღუდგნენ მის დაკრძალვას მუსლიმანთა სასაფლაოზე ან მის მახლობლად.

მირზა ფათალი ახუნდზადეს უზომოდ ჰყვარებია საქართველო და თბილისი. ეს სიყვარული მას კიდევ ბავშობიდან მის მასწავლებელს, აზერბაიჯანელ პოეტ

– განმანათლებელს მირზა შაფის ჩაუნერგავს მისთვის, რომელსაც თბილისის გარდა არსად შეეძლო თურმე ცხოვრება და მის გარეშე სიცოცხლე.

ამჟამად მუზეუმში დაცულია საქართველო-აზერბაიჯანის კულტურული ურთიერთობების ამსახველი ფოტომასალა, წიგნები, დოკუმენტები, სამეცნიერო და მხატვრული ლიტერატურის გამოცემები აზერბაიჯანულ ენაზე. მანამდე ქალბატონმა ლეილა ალიევამ მიმართა აზერბაიჯანის მთავრობას, რათა მუზეუმში ყოფილიყო აგრეთვე აზერბაიჯანის

კულტურის ცენტრი საქართველოში. სახლ-მუზეუმი 2013 წელს იქნა აღდგენილი საქართველოში აზერბაიჯანის ნავთობკომპანიის „სოკარ“-ის მიერ. ლეილა ალიევა დიდი მადლიერებას გამოთქვამს აგრეთვე საქართველოს მთავრობისადმი და საქართველოს კულტურის სამინისტროს მიერ მათი მხარდაჭერისადმი. „ის რომ ახუნდოვის მუზეუმი და მასთან არსებული აზერბაიჯანული კულტურის ცენტრი ასეთ დონეზე ფუნქციონირებს, იმის დასტურია, რომ საქართველო დამოკრატული და ტოლერანტული ქვეყანაა“, – ამბობს ქალბატონი ლეილა, რომელიც თვითონ ატარებს ნოდებას „ტოლერანტული ქალბატონი“, ხოლო მის მიერ დაარსებული აზერბაიჯანული კულტურის ცენტრი „ტოლერანტობის ქომავის“ ნოდებას, რომელიც მათ ევროსაბჭოსა და იუნესკოს ეგიდით დაარსებულ დღეითან დაკავშირებით მიენიჭათ.

კულტურის ცენტრში ფუნქციონირებს სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი, ნაციონალური სიმღერის – „მულამის“ – წრე, არის ბიბლიოთეკა, საგამომცემლო საქმიანობა. ხალიჩების ქსოვის შემსწავლელი კურსებზე კი ქართველებიც ეუფლებიან ამ ხე-

ლობას. აქ იმართება შეხვედრები მწერლებთან, მუსიკოსებთან, კინემატოგრაფებთან, მხატვრებთან.

აზერბაიჯანული კულტურის ცენტრი პროპაგანდას უწევს აზერბაიჯანში ქართულ კულტურას. მაგალითად, მისი ეგიდით 60 ქართველი მხატვრის ნამუშევარი გამოიფინა ბაქოში აზერბაიჯანის ეროვნულ მუზეუმში. ცენტრი ატარებს სამეცნიერო კვლევით სამუშაოებს. ერთობლივი ძალისხმევით საქართველოს კულტურის სამინისტრომ, ეროვნულმა მუზეუმმა და აზერბაიჯანის კულტურის ცენტრმა ლეილა ალიევას ხელმძღვანელობით და „სოკარის“ მხარდაჭერით გამოსცეს საქართველოს მუზეუმში დაუნჯებული აზერბაიჯანული კულტურის ნიმუშების წიგნი-კატალოგი, რომელიც მსოფლიოს მუზეუმებს გადაეცათ. წიგნზე იმუშავეს ქართველმა და აზერბაიჯანელმა მეცნიერებმა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ აზერბაიჯანული კულტურის ცენტრი აზერბაიჯანის მწერალთა კავშირთან ერთად ხშირად ქართული კლასიკური ლიტერატურის აზერბაიჯანულ ენაზე თარგმანების პრეზენტაციებს აწყობს.

თამარ ლამპარაძე

მთ. რედაქტორი ბორის მიშველაძე

რ ე დ კ ო ლ ე ბ ი ა

E-mail: sakhalkho.ganatileba@gmail.com
ტელ: (0 32) 2 99 80 00
(0 32) 2 98 48 07; (0 32) 2 99 63 52

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 34-37-27; ნათელა ქიმერიძე 595 58-45-72; ბორის მიშველაძე 555 59-60-50; რომან მოსეშვილი 599 34 41 41; ნათია გურგენიძე 593 42-22-58; ეკა მამუკაშვილი 557 20-85-04

სახალხო განათლება+ № 17 (4521)
23 დეკემბერი, 2015 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან

ISSN 1987-9113
9 771987 911009